

Olje-Norge trenger sluttpakke

Aftenposten Morgen. Publisert på trykk 05.05.2013.
Kathrine Aspaas, Journalist og siviløkonom. Seksjon: Kultur.
Side: 2,3.
Del: 2.

**Lønstrup, Danmark «Er du så pessimistisk?»
Han er bankmann fra Bergen og jeg blir
stående og se på ham. Pessimistisk? Hva
mener han? Jeg har nettopp gitt uttrykk for en
... ok ... irriterende energioptimisme.**

Så skjønner jeg det. Han snakker som en oljeprodusent. Han elsker olje. Han gruer seg til oljealderen er over. Og det slår meg at denne tankegangen ligger dypt i oss nordmenn. Vi er rett og slett optimister på oljens vegne. Det kan bli dyrt.

Bølger og batterier

Jeg sitter og skriver dette i Danmark. Avisene her bugner av stoff om grønn energi. Organisasjonen Dansk Energi anslår potensielt 34 000 nye danske arbeidsplasser knyttet til den globale omstillingen i energiforsyningen, skrev Jyllands-Posten denne uken.

Fra Tyskland kommer tilsvarende meldinger. Landet står midt i en gigantisk omlegging av sin egen energiforsyning. Det er slett ikke smertefritt, og det ligger an til investeringer på mer enn 250 milliarder euro i greentech frem mot 2020, ifølge analysen Greentech Atlas 3.0, som nylig ble omtalt i Ukeavisen Ledelse.

I tillegg kommer en skrubbsulten, global bilindustri som lanserer ny grønn teknologi hvert eneste kvartal. Jeg har begynt å lese motorblader! Bare for å følge med på alt det som skjer på batterifronten - på elbilfronten - på økofronten.

Samtidig bringer den viltvoksende nanoteknologien bud om nye materialer for høsting og lagring av energi, for ikke å snakke om arkitekter og ingeniører som bygger energiproduerende hus.

Jeg leser om tyske Siemens, som i fjor opplevde en raskere inntektsvekst på sine miljøvennlige løsninger enn for resten av virksomheten. Det begynner å smake fugl, og det slår meg: AS Olje-Norge trenger en solid sluttpakke.

Veien videre

Vi er mange som har fått pakker i Norge. DNB-ansatte mellom 62 og 63 år får nå inntil tre årslønner, og mange tusen har fått sluttpakker fra Statoil.

Pakkene gir oss et incentiv til å gå videre - finne på noe nytt. De er empatiske rævspark, som min venninne Live Landmark ville kalt det, eller nudging som det heter i adferdsøkonomien. Vennlig dulting heter det på norsk, og nå er det AS Olje-Norges tur.

I snart 50 år har vi fått være med på en spennende og gavmild petroleumsreise. Nå vil vi videre. Vi ønsker å være med på den globale dugnaden som foregår rundt oss. Finne de nye løsningene. Være «good guys», og vi er slett ikke dårlig rustet. Fullastet av superfolk, og med finansielle kjempemusklene.

«Folk kommer til å le av deg», sier min oljevenninne. «Du er så naiv!» Jeg gir henne mitt eneste adekvate svar på den påstanden: «Tusen takk!»

Naiv eller modig?

Er det naivitet som driver Siemens til å satse massivt på greentech, eller er det mot? Er det naivt av bilbransjen å forske seg bort fra fossilt brennstoff? Var det naivitet som drev Thomas Alva Edison til å forsøke sånn omtrent 5999 mislykkede elektriske ledere i glødelampen før han fant en som tålte spenningen?

«Norsk olje har minst utslipp pr. oljefat, men det blir litt som å skryte av å ha den mest faste diareen», skrev journalist Tore Andvig i forrige utgave av avisen Natt & Dag.

Slik harselerer generasjonen etter oss. Er det naivt å tro at denne generasjonen kommer til å kurere den globale «diaréen»? Den som består av gasseksplisjoner, oljeutslipp, gisselsituasjoner, svart snø, klimaendringer og krig? Den globale energirevolusjonen vil neppe ta mer enn én generasjon - altså rundt 20 år.

«Lykkes klimapolitikken, blir oljereservene verdiløse. Det vil føre til store fall i verdien av oljeselskaper, med potensielt store tap for oss som lever av å handle med verdipapirer», skrev porteføljeforvalter Christine Tørklep Meisingset i Storebrand i en kronikk i VG denne uken.

Oljeoptimistene snakker om «greentech-subsidier», og gjentar til det kjedsommelige at fornybar energi ikke er lønnsom. De kunne like gjerne ha kalt det investeringer - sagt at fornybar energi ikke er lønnsom - ennå ...

Slik lyder det mest kjente eksemplet på industriell stahet, fra transportselskapene i USA, da de første bilene kom på markedet mot slutten av 1800-tallet.

De insisterte på at de drev med hest og ikke transport. Slikt ble det konkurrer av.

«Vi driver med filmruller!», het det hos Kodak.

«Vi driver med olje og gass», lyder det fra AS Olje-Norge. Nei, vi gjør ikke det. Vi driver med energi.

Selve sluttpakken kan for eksempel se slik ut:

Politiske incentiver til å satse på grønn energi - gjennom avgiftssystemet, skattesystemet og gjennom dedikerte forskningsprogrammer.

Studietid for Statoil-ansatte, inspirert av Google, som gir de ansatte ti prosent av tiden til å drive med hva de vil innen nytenkning. Statoil-ansatte får en dag i uken - altså 20 prosent.

En genuin nysgjerrighet på grønn energi i norske medier, i tråd med informatikkprofessor Magne Jørgensens interessante funn om at vi mennesker ser det ikke før vi tror det. Altså - vi ser ikke nye løsninger før vi tror på dem.

På toppen av pakken klasker vi den hittil råeste elbilen på markedet, BMW i3, som går for rundt 300 000 kroner i det norske markedet.

Gi meg solen

«Solen er kommet for å bli», hørte vi olje- og energiminister Ola Borten Moe uttale hos NRK

Søndagsrevyen

, som fulgte ham på reise i Saudi-Arabia for noen uker siden.

Han har høstet mye latter for det utsagnet, som i realiteten representerer et vendepunkt. Borten Moe gjorde ikke annet enn å gjenta det de store gutta i Saudi-Arabia snakket om. Og når oljesjeiker

begynner å snakke om solenergi, da er det ikke utenkelig at vi nærmer oss et vippepunkt.

Tilbake i den lille danske byen Lønstrup kaster bølgene seg mot stranden, slik havet gjør det langs strender rundt hele verden. Vi snakker kjempekrefter, og det er klart vi kommer til å fange dem en dag.

Vi klarer det fordi vi tror det.

Sitat:

Bildetekst: Tyske BMW er med på den globale energidugnaden. Her med elbilserien i3 og i8, til henholdsvis 300 000 og én million kroner.

© Aftenposten